

Huvudman

CIS KALMAR AB
info@vastraskolan.nu

Beslut

Datum 2026-01-14

Dnr SI 2024:8466

Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Västra skolan Kalmar belägen i Kalmar kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 12 maj 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2025 genomfört en tillsyn av Västra skolan Kalmar belägen i Kalmar kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Västra skolan Kalmar följer gällande bestämmelser om att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, att undervisning ges av behöriga och legitimerade lärare, anställning av lärare, skolans val, särskilt stöd, förebyggande och åtgärdande arbete för att skapa trygghet, förebyggande arbete för att skapa studiero samt betygssättning.

Skolinspektionen har den 12 maj 2025 beslutat att förelägga CIS KALMAR AB att senast den 17 oktober 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av legitimerade och behöriga lärare, anställning av lärare, skolans val, särskilt stöd, plan mot kränkande behandling och betygssättning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat CIS KALMAR AB en anmärkning rörande ordningsregler.

CIS KALMAR AB har den 17 oktober 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen samt med kompletterande uppgifter den 3 november 2025.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om CIS KALMAR AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att åtgärder genomförts som innebär att eleverna ges eller kommer att kunna ges undervisning av behöriga lärare i högre utsträckning. Skolenheten har bland annat annonserat efter behöriga och legitimerade lärare i ämnena slöjd, fysik, teknik, idrott och hälsa, samhällsorienterande ämnen, engelska, hem- och konsumentkunskap och moderna språk (spanska,) varav det enbart funnits behöriga och legitimerade sökanden i ämnet svenska. En legitimerad lärare har anställts i ämnet svenska. Vidare framgår att nuvarande lärare i hem- och konsumentkunskap och läraren in moderna språk (spanska) är under utbildning för att komplettera sina behörigheter.

Rättslig reglering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser modersmål. (2 kap. 18 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att alla elever och barn har rätt till undervisning av god kvalitet och undervisningen ska därför i första hand skötas av lärare och förskollärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver (prop. 2009/10:165 s. 269 och 652).

I förarbetena betonas vidare att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat. Studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat. Det är därför problematiskt att en stor del av undervisningen i det svenska skolväsendet bedrivs av personer som saknar utbildning för den undervisning de bedriver, helt eller delvis. Utöver de generella lärarkompetenserna ska lärare också ha en specifik kompetens för olika skolformer, verksamheter, årskurser och ämnen. Det är nödvändigt eftersom barn, ungdomar och vuxna i olika åldrar och på olika utbildningsnivåer kräver olika slag av undervisning. (prop. 2019/10:165 s. 261 f.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framgår inte annat än att organiseringen av utbildningen nu utgår från författningarnas krav avseende att undervisningen ska bedrivas av legitimerade och behöriga lärare, samt att eleverna i större utsträckning ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anställning av lärare**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen upphört med att utan tidsbegränsning anställa lärare som saknar lärarlegitimation. Av redovisningen framgår att en lärare anställts utan tidsbegränsning och av inkommen dokumentation framgår att läraren är legitimerad.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Den som inte har legitimation som lärare får dock anställas som lärare i grundskolan utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i ämnet modersmål. (2 kap. 20 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framgår att anställning av lärare utgår från författningarnas krav avseende att endast den som har legitimation får anställas som lärare utan tidsbegränsning.

Skolans val**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av huvudmannens redovisning framgår att skolans val bedrivs inom, vad skolan benämner, "EQ". Huvudmannen har i samband med redovisningen inkommit med skolans timplan, en redogörelse över i vilka ämnen undervisning bedrivs inom ramen för skolans val samt hur undervisningens innehåll i skolans val är förenligt med kursplanen, kriterierna för bedömning och betygskriterierna. Av redovisningen framgår att skolans val bedrivs inom ämnena bild och musik samt de samhälls- och

naturorienterande ämnena samt vilken undervisningstid som tas från respektive ämne till skolans val. Vidare framgår vilka moment och tillhörande betygskriterier som hör till respektive ämne.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår bland annat att i timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas, Rektorn får inte uppdra till någon annan att fatta sådana beslut. Vidare framgår att undervisningen i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. (9 kap. 9 och 11 §§ skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framgår inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att information om skollagens bestämmelser gällande skyldigheteten att anmäla till rektor om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd lämnats till samtlig personal den 18 augusti 2025. Vidare framgår att skolenheten upprättat en ny rutin för anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd, som förmedlats både muntligt och skriftligt till all undervisande personal vid samma tillfälle. Det framgår även att rutinen gått igenom med personalen i arbetslaget vid flera tillfällen i syfte att hålla rutinen levande.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn tillsammans med samtliga lärare som bedriver och ansvarar för undervisning identifierat och dokumenterat elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Dokumentation har lämnats in till Skolinspektionen.

Vidare framgår att rektorn startar utredning om särskilt stöd för samtliga elever som befaras inte uppfylla betygskriteriet E eller som har betyg F. I de fall en elev har ett aktivt åtgärdsprogram utvärderas åtgärderna, i samråd

med elev, vårdnadshavare, mentor och specialpedagog, för att se över om eleven är i behov av ytterligare stöd.

Huvudmannen har i samband med redovisningen inkommit med samtliga beslut om anpassad studiegång. Av beslutet framgår vilka avvikelser som gjorts från den timplan, de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen samt motiveringen för avvikelserna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet och personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag ges möjlighet till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § första stycket skollagen).

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

I förarbetena till skollagen uttalas att det inte är möjligt att ange någon tidsgräns för hur länge stöd bör ges i den ordinarie undervisningen innan en anmälan till rektorn ska göras. Tidpunkten för detta måste avgöras i varje enskilt fall. Om en elev efter en tids stöd fortfarande inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås är det viktigt att stödinsatserna intensifieras och anpassas ytterligare utifrån elevens behov. Om stödet trots detta inte är tillräckligt bör frågan om elevens behov av särskilt stöd anmälas till rektorn. Det finns dock fall där särskilt stöd kan behöva sättas in relativt omgående, exempelvis om det stöd som ges inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckligt för att en elev ska lära sig läsa. Det kan också finnas situationer där läraren omedelbart kan bedöma att det stöd som kan tillhandahållas i den ordinarie undervisningen inte kommer att vara tillräckligt. (prop. 2013/14:160 s. 24)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när

åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår även att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att elever som behöver särskilt stöd för att nå målen också ges sådant stöd är centralt och arbetet med särskilt stöd är en viktig fråga som berör stora delar av den pedagogiska verksamheten i skolan. Samtidigt kan ett beslut om särskilt stöd innebära inskränkningar och förändringar i den enskilde elevens utbildning. Regeringen anser därför att det måste ställas höga krav på rättssäkerhet. Detta innebär att de beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram som fattas ska vara riktiga i sak och beskriva adekvata åtgärder. En förutsättning för detta är att besluten grundar sig på ett väl underbyggt och korrekt underlag. (prop. 2013/14:160 s. 25 ff)

Av förarbeten framgår även att om det särskilda stödet till en elev inte kan anpassas i rimlig grad kan rektorn som en sista utväg besluta att eleven ska få en anpassad studiegång. Den möjligheten kan exempelvis användas i situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat. Ett beslut om anpassad studiegång kan innebära att eleven lämnar skolan utan fullständig utbildning och utan behörighet till något eller flera av gymnasieskolans nationella program. Ett sådant beslut måste därför föregås av noggranna överväganden och det är viktigt att eleven och vårdnadshavaren får information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare. (prop. 2016/17:143 s. 38)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framgår att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen upprättat en plan mot kränkande behandling för läsåret 2025/2026 som innehåller en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Vidare framgår att planen mot kränkande behandling går igenom med eleverna på mentorstiden en gång per termin, att eleverna får vara med och utvärdera de mål som är uppsatta samt komma med förslag på vad nästkommande läsårs mål kan vara. Efter utvärderingen tar elevrådsrepresentanterna förslaget vidare till elevrådet där representanterna tillsammans diskuterar målet. Det nya målet bestäms sedan av rektorn i samråd med personalen på skolan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare framgår att det ska genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska även se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)

Av förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller. (6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheterna framgår inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn den 21 maj 2025 informerat samtlig personal på skolan om skyldigheten att särskilt beakta resultaten på nationella prov vid betygsättning. I samband med informationen gick rektorn igenom bland annat hur skolenheten ligger till i förhållande till genomsnittet i övriga Sverige. Sedan tidigare finns det på skolenheten ett påbörjat arbete med rutiner för samrättning av de nationella proven i ämnesgrupperna samt gemensam analys av resultaten och avvikelserna. Den 27 maj 2025 hölls ytterligare en informationsträff på vilken Skolverkets sida "*Nationella provets betydelse för betyget*" gick igenom. Enligt huvudmannens redovisning har personalen på skolenheten tagit till sig informationen och tillsammans börjat arbeta kring hur de kan utveckla sin undervisning för att möta de nationella proven för att trygga eleverna.

Huvudmannen har även inkommit med dokumentation över vilka elever som genomfört nationella prov i ämnena svenska, engelska, matematik, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen i årskurs 9 under höstterminen 2024 och vårterminen 2025 samt vad det fått för betyg på det nationella provet respektive i det ämne för vilket provet gjordes. Av redovisningen framgår att det finns avvikelser mellan resultat på det NP och slutbetyg, särskilt i de naturvetenskapliga ämnena och i ämnet svenska. I de fall elevens betyg avviker från resultatet på det nationella provet har skälen till detta angetts.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling och ser till att personalen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Av skollagen framgår att vid betygsättning enligt 19 och 20 §§ i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. (10 kap. 20 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att en lärare inte kan bortse från resultatet på ett nationellt prov, som är välkonstruerat och noga utprövat och som utvecklats just för att vara ett stöd vid betygssättningen. Att provet särskilt ska beaktas vid betygssättningen understryker att resultatet på ett nationellt prov normalt sett har en större betydelse än vilket annat enskilt prov eller bedömningsunderlag som helst. Med särskilda skäl avses sådana situationer där det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som gör att den betygssättande läraren ska kunna göra ett avsteg från bestämmelsens huvudregel att resultatet på ett nationellt prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen. Typiskt sett bör det vara fråga om situationer där provresultatet eller resultat på delprov inte ger en rättvisande bild av vad som är tidigare känt om elevens kunskaper och detta beror på omständigheter som eleven inte själv råder över. Det kan exempelvis vara fråga om felande teknik och hjälpmedel som inte fungerat vid ett delprov. Det kan också vara fråga om personliga förhållanden, exempelvis dödsfall i familjen eller vänskretsen eller andra omvälvande händelser. Det kan dock även vara fråga om omständigheter som eleven själv förfogar över, såsom att det har konstaterats att eleven har fuskat vid provet. (prop. 2017/18:14 s. 26)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att CIS KALMAR AB brutit mot bestämmelserna när det gäller betygssättningen. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mot bakgrund av att det fortsatt finns stora avvikelser mellan resultat på det nationella provet och elevers slutbetyg i respektive ämne, framför allt inom de naturvetenskapliga ämnena och svenska, vill Skolinspektionen framhålla vikten av att fortsätta arbetet med betygssättning och att resultatet på nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättning.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga klasser på mentorstid har fått ge förslag på ordningsregler, vilka sedan sammanställts av skolans elevråd. Ordningsreglerna har därefter skickats vidare till rektorn som fattat beslut om ordningsreglerna. Ordningsreglerna har sedan presenterats för samtliga elever och vårdnadshavare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheterna framgår inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Therése Tunek

Föredragande

Signerat av: Therése Tunek